

Uitwerking Opgaven Lambda Calculus (15.01.2014)

1. Los op (vindt steeds een term F zodat voor alle termen X, Y, Z geldt):

(a) $F X = X I X$.

(b) $F X Y = Y F X$.

(c) $F X = X \lceil F \rceil$.

[Hint. Vind een H zodat $H F = \lambda x.x F$ en pas de tweede fixed point stelling toe op H .]

Uitwerking.

(a) Zij $F = \lambda x.x I x$, dan $F X = X I X$

(b) $F X Y = Y F X$ dan en slechts dan als $F = \lambda x y.y F x$, dus $F = (\lambda f.(\lambda x y.y f x)) F$. Neem hiervoor $P = \lambda f.(\lambda x y.y f x)$, dan willen we een F met $P F = F$. Zo'n F is een fixed point van P . We weten hoe we die kunnen vinden: $F = W W$ met $W = \lambda c.P(c c)$.

(c) Definieer $H = \lambda y x.x y$, dan $H F = \lambda x.x F$. Volgens de tweede fixed point stelling is er een F zodat $H \lceil F \rceil = F$. Dan geldt

$$F X = H \lceil F \rceil X = (\lambda x.x \lceil F \rceil) X = X \lceil F \rceil.$$

2. Vorige week hadden we een V geconstrueerd zodat

$$\begin{aligned} V \lceil x \rceil &= \mathbf{true} \\ V \lceil P Q \rceil &= V \lceil P \rceil \\ V \lceil \lambda x.P \rceil &= \mathbf{false}. \end{aligned}$$

Evenzo kunnen we een N construeren zodat

$$\begin{aligned} N \lceil x \rceil &= \mathbf{true} \\ N \lceil P Q \rceil &= F_{\text{and}}(V \lceil P \rceil)(F_{\text{and}}(N \lceil P \rceil)(N \lceil Q \rceil)) \\ N \lceil \lambda x.P \rceil &= N \lceil P \rceil. \end{aligned}$$

de term F_{and} is verleden week ingevoerd op het werkcollege.

Opgaven.

(a) Reduceer $N \lceil \lambda x.x \rceil$ en $N \lceil \lambda x.l x \rceil$ tot normaalvorm.

(b) Bonus opgave. Schrijf N uit.

Uitwerking.

(a) i. $N \lceil \lambda x.x \rceil = N \lceil x \rceil = \mathbf{true}$

Aangezien $I = \lambda x.x$ geldt $N \lceil I \rceil = \mathbf{true}$ en $V \lceil I \rceil = \mathbf{false}$; dus

$$\begin{aligned} N \lceil \lambda x.l x \rceil &= N \lceil l x \rceil \\ &= F_{\text{and}}(V \lceil I \rceil, F_{\text{and}}(N \lceil I \rceil)(N \lceil x \rceil)) \\ &= F_{\text{and}}(\mathbf{false}, F_{\text{and}}(\mathbf{true}, \mathbf{true})) \\ &= \mathbf{false}. \end{aligned}$$

ii. We nemen weer $N = \langle\langle B_1, B_2, B_3 \rangle\rangle$ met

$$B_1 = \lambda xy.\mathbf{true},$$

$$B_2 = \lambda xyz.F_{and}(Vx, F_{and}(\langle z \rangle x, \langle z \rangle y)),$$

$$B_3 = \lambda xy.\langle y \rangle x,$$

want dan

$$N^\ulcorner x^\urcorner = B_1 x \langle B_1, B_2, B_3 \rangle = \mathbf{true}, \text{ als } B_1 = \lambda xy.\mathbf{true},$$

$$N^\ulcorner PQ^\urcorner = B_2^\ulcorner P^\urcorner Q^\urcorner \langle B_1, B_2, B_3 \rangle = F_{and}(V^\ulcorner P^\urcorner, F_{and}(N^\ulcorner P^\urcorner, N^\ulcorner Q^\urcorner)),$$

$$N^\ulcorner \lambda x.P^\urcorner = B_3(\lambda x.\ulcorner P^\urcorner) \langle B_1, B_2, B_3 \rangle = \langle\langle B_1 \dots B_3 \rangle\rangle^\ulcorner P^\urcorner = N^\ulcorner P^\urcorner.$$

3. (a) Toon aan dat er een term E is zodat

$$E^\ulcorner 2n^\urcorner = \mathbf{true};$$

$$E^\ulcorner 2n + 1^\urcorner = \mathbf{false}.$$

[Hint. Zorg dat $E^\ulcorner 0^\urcorner = \mathbf{true}$ en $E^\ulcorner n + 1^\urcorner = F_{neg}(E^\ulcorner n^\urcorner)$, waarbij F_{neg} verleden week ingevoerd is op het werkcollege.]

(b) Toon aan dat er een term H is zodat

$$H^\ulcorner 2n^\urcorner = \ulcorner n^\urcorner$$

$$H^\ulcorner 2n + 1^\urcorner = \ulcorner n^\urcorner$$

[Hint. Zorg dat $H^\ulcorner 0^\urcorner = \ulcorner 0^\urcorner$ en

$$H^\ulcorner n + 1^\urcorner = H^\ulcorner n^\urcorner, \quad \text{als } E^\ulcorner n^\urcorner = \mathbf{true}$$

$$H^\ulcorner n + 1^\urcorner = H^\ulcorner n^\urcorner + 1, \quad \text{als } E^\ulcorner n^\urcorner = \mathbf{false}.$$

Dat is zo als $H^\ulcorner n + 1^\urcorner = E^\ulcorner n^\urcorner(H^\ulcorner n^\urcorner)(H^\ulcorner n^\urcorner + 1)$ ($= A^\ulcorner n^\urcorner H$, voor zekere A); hoe kun je “+1” op de $\ulcorner n^\urcorner$ krijgen?

Oplossing.

(a) We willen $E^\ulcorner 0^\urcorner = \mathbf{true}$ en $E^\ulcorner n + 1^\urcorner = F_{neg}(E^\ulcorner n^\urcorner)$. Om de methode van BGP toe te passen kiezen we $A_1 = \lambda x.\mathbf{true}$ en $A_2 = \lambda xy.F_{neg}(yx)$. Dan is er een E met

$$E^\ulcorner 0^\urcorner = A_1 E = \mathbf{true}$$

$$E^\ulcorner n + 1^\urcorner = A_2^\ulcorner n^\urcorner E = F_{neg}(E^\ulcorner n^\urcorner).$$

Inderdaad, met $E \triangleq \langle\langle B_1, B_2 \rangle\rangle$ met $B_1 = \lambda z.A_1 \langle z \rangle$ en

$B_2 = \lambda tz.A_2 t \langle z \rangle$. Dit werkt. Dus $E =$

$$\langle\langle \lambda z.(\lambda x.\mathbf{true})z, \lambda tz.(\lambda xy.F_{neg}(yx))tz \rangle\rangle = \langle\langle \lambda z.\mathbf{true}, \lambda tz.F_{neg}(zt) \rangle\rangle.$$

(b) $H^\ulcorner 0^\urcorner = \ulcorner 0^\urcorner = A_1 H$, dus $A_1 = \lambda x.\ulcorner 0^\urcorner$.

$$H^\ulcorner n + 1^\urcorner = E^\ulcorner n^\urcorner(H^\ulcorner n^\urcorner)(H^\ulcorner n^\urcorner + 1) = A_2^\ulcorner n^\urcorner H$$

Dus $A_2 = \lambda xy.Ex(yx)(G(yx))$, waarbij G de functie is zodat $Gn = \lambda e.eU_2^2 ne$: dan geldt $G^\ulcorner n^\urcorner = \ulcorner n + 1^\urcorner$ in de BGP codering.

Wederom: neem $B_1 = \lambda z.A_1 \langle z \rangle$ en

$B_2 = \lambda tz.A_2t\langle z \rangle$, dan voldoet
 $E = \langle \langle B_1, B_2 \rangle \rangle = \langle \langle \lambda z.(\lambda x.\ulcorner 0 \urcorner)z, \lambda tz.(\lambda xy.Ex(yx)(G(yx)))tz \rangle \rangle =$
 $\langle \langle \lambda z.\ulcorner 0 \urcorner, \lambda tz.Et(zt)(G(zt)) \rangle \rangle$.